

**UCHWAŁA NR XXXI/418/2020
RADY MIEJSKIEJ W CZELADZI**

z dnia 30 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia "Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie dla Miasta Czeladź na lata 2021 - 2025"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.)

**Rada Miejska w Czeladzi
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje "Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Czeladź na lata 2021 - 2025" w brzmieniu według załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Czeladź.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021r.

Wiceprzewodniczący Rady
Miejskiej w Czeladzi

Marcin Gadecki

Załącznik do uchwały Nr XXXI/418/2020

Rady Miejskiej w Czeladzi

z dnia 30 grudnia 2020 r.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA MIASTA CZELADŹ NA LATA 2021 – 2025

DZIAŁ I.

WSTĘP

Prezentowany Program został opracowany z myślą o nieustającej potrzebie inicjowania wyspecjalizowanych procesów wsparcia społecznego. Głównym celem programu jest realizacja zadań gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób doświadczających przemocy na każdym etapie ich powrotu do normalnego życia, jak również praca ze sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań. Program podzielony został na segmenty, w sposób umożliwiający jak najszerszy kontakt ze środowiskiem lokalnym, a w szczególności z rodzinami i podmiotami doświadczającymi zjawiska przemocy.

Zachodzące przemiany społeczne powodują powstanie znacznych dysproporcji pomiędzy potrzebami środowisk lokalnych, a realnymi możliwościami ich realizacji przez Miasto Czeladź. Ważną intencją programu jest również dążenie do integracji oraz aktywizacji specjalistów i instytucji w obrębie poszczególnych jego zadań w celu skuteczniejszej i kompleksowej pomocy ofiarom z jednoczesnym pakietem działań, adresowanych do jej sprawców.

Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 29 lipca 2005 roku (art. 2 pkt. 2) przez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 k.k.) w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie jest problemem niedeterminowanym kontekstem regionalnym, społecznym, czy materialnym – dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego. Istotne jest przez to dążenie do wypracowania uniwersalnego standardu wsparcia osób doświadczających przemocy (dzieci, dorosłych, osób starszych) adekwatnego do warunków zmieniającej się rzeczywistości społecznej.

Zjawisko przemocy w rodzinie dotyczące społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji, takich jak placówki opiekuńczo – wychowawcze, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, oraz organizacji pozarządowych. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska, jednak działając osobno nie prowadzi do zwiększenia jakości wsparcia społecznego w obszarze przemocy wewnątrz rodzinnej. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań Programu daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy. Jednym z podstawowych warunków, jest poczucie wspólnego celu w odniesieniu do działań społecznych, a także scalenie środowiska przy jego realizacji.

Program ten jest kontynuacją działań społecznych podjętych w ramach programu na lata 2016 – 2020. Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych przez Gminę na rzecz osób doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają ich skuteczność zarówno w sferze udzielania profesjonalnej pomocy jak również w sferze działań profilaktycznych. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodne z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin będących przedstawicielami różnych instytucji oraz organizacji.

DZIAŁ II.

WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. 2020 poz. 218 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. 2020 poz. 1876),
- ustawę z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. 2020 poz. 1359),
- ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. 2019 poz. 2277 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. 2020 poz. 2050),
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny w systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. 2020 poz. 821),
- ustawę z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. 2020 poz. 713 z późn. zm),
- ustawę z 8 marca 1990r. o Policji (tj. Dz.U. 2020 poz. 360 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (tj.Dz. U. z 2020 poz. 1444 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego (tj. Dz. U. z 2020 poz. 30 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (tj. Dz.U. 2020 poz. 1057),
- uchwałę nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (tj. Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245).

Zadania gminy oraz służb społecznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostały określone w art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

DZIAŁ III.

ZADANIA SŁUŻB I INSTYTUCJI

Policja

Do podstawowych zadań policji należy m.in.:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi.
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Działania chroniące osoby dotknięte przemocą w rodzinie podejmowane przez policję zgodnie z obowiązującym prawem i polegają m.in. na:

- podejmowaniu interwencji,
- sporządzeniu dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa),
- zatrzymaniu osób stosujących przemoc w rodzinie (w zależności od okoliczności),

- wszczęciu postępowania przygotowawczego przeciwko osobie stosującej przemoc w rodzinie w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa,
- wnioskowaniu do prokuratury o zastosowanie środków zapobiegawczych.

Osoby wzywające policję mają prawo m.in. do uzyskania od policjantów zapewnienia doraźnego bezpieczeństwa, wykorzystania dokumentacji interwencji policyjnej jako dowodów w sprawie karnej przeciw sprawcy przemocy, zgłoszenia interweniujących policjantów na świadków w sprawie sądowej.

Prokuratura

Osoby poszkodowane na skutek przemocy domowej, a także świadkowie mogą złożyć w prokuraturze zawiadomienie o przestępstwie ściganym w trybie publiczno-skargowym lub wniosek o ściganie przestępstwa (dotyczy to przestępstw ściganych na wniosek osoby poszkodowanej). W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że popełniono przestępstwo, prokuratura prowadzi bądź nadzoruje prowadzone przez policję postępowanie przygotowawcze dotyczące przemocy w rodzinie.

W uzasadnionym przypadku prokuratura może zastosować środek zapobiegawczy wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie, np.:

- nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego,
- zakaz zbliżania,
- dozór policji.

Ochrona zdrowia

Głównym zadaniem ochrony zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi ponieważ bardzo często towarzyszą mu wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego, czy psychicznego. Pomoc ofiarom przemocy domowej, oprócz zadań podstawowych, takich jak np. udzielenie pomocy medycznej, obejmuje:

- poinformowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,
- wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły psychicznej,
- powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała).

Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. Pomoc w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa obejmuje następujące kroki:

- przeprowadzenie rozmowy z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności,
- diagnoza sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udzielenie kompleksowych informacji osobie pokrzywdzonej oraz jej rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, a także jej rodziny,

- zorganizowanie niezwłocznego dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Organizacje pozarządowe

Informacja o działalności lokalnych organizacji pozarządowych powinna być dostępna w każdej gminie, w przychodni, poradni, szkole, komisariacie, itp. Organizacje pozarządowe w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie prowadzą telefony zaufania, punkty informacyjno konsultacyjne, pomoc prawną i psychologiczną, grupy wsparcia i grupy psychoedukacyjne.

DZIAŁ IV.

DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

W październiku 2019 roku Ministerstwo Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej zleciło przeprowadzenie ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie. Wyniki przeprowadzonej analizy prezentują się następująco:

Przekonania i stereotypy na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Ocena skali występowania przemocy – perspektywa respondentów W opinii ankietowanych najbardziej rozpowszechniona jest przemoc psychiczna. 9% osób (a więc co jedenasta) sądzi, że dotyczy niemal każdego gospodarstwa domowego, a kolejne 25% jest zdania, że dotyczy dużej części tj. ponad połowy. Z drugiej strony co dziesiąta osoba uważa, że to zjawisko, które występuje bardzo rzadko (8%) lub wcale (2%). Jeśli chodzi o przemoc fizyczną, to w jej przypadku jako zjawiska co najmniej częste postrzega ją 24% ankietowanych, a jako bardzo rzadkie lub w ogóle nie występujące 15%.

W przypadku przemocy ekonomicznej i seksualnej bardzo wiele osób uchyla się od odpowiedzi dotyczącej skali ich występowania i wybiera kategorię „trudno powiedzieć” (odpowiednio 19% i 24%). Świadczy to o tym, że są to formy przemocy najmniej przez społeczeństwo rozumiane oraz związane z największym tabu.

Jeśli chodzi o przemoc ekonomiczną, to ludzie, którzy uważają ją za zjawisko co najmniej częste (17%) równoważą się z tymi, którzy sądzą, że jest to problem marginalny lub żaden (18%). Inaczej jest w przypadku przemocy seksualnej. Za problem dotyczący większości rodzin uważa ją 9% osób. Z drugiej strony 3% respondentów uważa, że zjawisko to w ogóle nie występuje, a 26% ma poczucie, że dotyczy nielicznej grupy rodzin.

Rozumienie przemocy w rodzinie

Okazuje się, że uzyskane w badaniu opinie są mało zróżnicowane. Badanie pokazało, że ok. 90-85 % Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Mniej więcej 10% Polaków zgadza się z powyższymi stwierdzeniami, a więc w pewnym sensie uznaje je za normalne, a co za tym idzie nie wskazujące na występowanie przemocy w rodzinie. Z drugiej strony, około 85% nie zgadza się z nimi i nie mieszczą się one w ramach normalnego funkcjonowania rodziny.

Opinie najbardziej podzielone są w przypadku stwierdzenia dotyczącego przemocy ekonomicznej – „Wydzielanie pieniędzy i kontrolowanie wszystkich wydatków, to przejaw gospodarności współmałżonka”. 14% osób zgadza się z tym poglądem. Wśród tych, którzy się nie zgadzają (76%), mniej niż w przypadku pozostałych stwierdzeń jest osób, których opinia jest zdecydowana. W oczach ekspertów przemoc ekonomiczna rzeczywiście jest tym obszarem, które na ten moment jest mniej rozumiany.

Okoliczności występowania przemocy w rodzinie.

Jednym z najczęściej wymienianych przez ekspertów stereotypem na temat przemocy w rodzinie jest ten dotyczący tego, kogo to zjawisko dotyczy. Specjaliści wyraźnie podkreślają, że przemoc w rodzinie, jako zjawisko dotyczące środowisk patologicznych, jest mitem.

Ankietowani w zdecydowanej większości również zdają sobie sprawę (81%), choć równocześnie 16% myśli w tym przypadku stereotypowo. Częściej błędne stanowisko przyjmują m. in. osoby z wykształceniem

podstawowym i zasadniczym zawodowym (19% w porównaniu do 12% wśród osób z wykształceniem wyższym), mieszkańcy regionu wschodniego (20%), osoby rozwiedzione lub żyjące w separacji (27%), ankietowani gorzej oceniający swoją sytuację materialną (20%), ale też osoby, które nigdy doświadczyły w życiu przemocy (19% w porównaniu do 14% wśród mających takie doświadczenie) lub te, które w swoim otoczeniu mają kilka lub wiele rodzin, w których występuje przemoc (31%).

Najbardziej kontrowersyjną opinią analizowaną w badaniu jest zdanie dotyczące tego, że osoby doznające przemocy w rodzinie akceptują ją. Z tym stwierdzeniem zgadza się 38% i nie zgadza 41%. W tej sprawie głosy równoważą się. Co ciekawe, również w przypadku osób 29 doświadczających przemocy oraz stosujących przemoc opinie w tym temacie są podzielone podobnie jak wśród ogółu. Oznacza to, że nawet wśród osób doznających przemocy (również wielokrotnie i w różnych formach) często występuje opinia, że osoby doświadczające przemocy akceptują swoją sytuację. Powyższe może świadczyć o nieznanomości i niezrozumieniu psychologicznych mechanizmów doznawania przemocy w rodzinie.

Jeśli chodzi o inne opinie dotyczące okoliczności występowania przemocy w rodzinie, to ankietowani są relatywnie zgodni. Zdecydowana większość tj. około 80% respondentów nie zgadza się z tym, że:

- Sprawca przestanie stosować przemoc, gdy trafi na właściwego partnera, który nie będzie go prowokować (81% nie zgadzających się);
- Przemoc w rodzinie, to wyolbrzymiony problem – kłótnie, rękoczynny zdarzają się w każdym domu (81% nie zgadzających się);
- Bite kobiety są współodpowiedzialne za przemoc w rodzinie (80% nie zgadzających się);
- Istnieją okoliczności, które usprawiedliwiają przemoc w rodzinie (83% nie zgadzających się).

Pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Wiele analizowanych przez nas stwierdzeń dotyczących przemocy w rodzinie odnosiło się do kwestii pomagania bądź niewtrącania się w sprawy rodzin dotkniętych tym problemem.

Przed wszystkim ankietowani przekonani są, że wiele rodzin nie otrzymuje potrzebnej im pomocy (79%). Przy czym pytania dotyczące otrzymywania odpowiedniego wsparcia było dość szerokie i nie zawężało się tylko do pomocy instytucjonalnej, ale do wszelkich form wsparcia w środowisku, w tym pomocy ze strony rodziny, sąsiadów czy znajomych. Ankietowani są również dość zgodni, że pomaganie osobom doznającym przemocy jest obowiązkiem moralnym każdego człowieka (76%). Nieco mniej osób (72%) uważa, że prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doznające przemocy w rodzinie, co może wskazywać na oczekiwania, aby rozwiązania prawne skuteczniej przeciwdziałały przemocy w rodzinie. Ankietowani wskazali też, że odpowiednie służby nie zawsze mogą oferować pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie, gdyż nie zawsze one przyznają się do swojej sytuacji. W odniesieniu do ostatniego stwierdzenia opinie respondentów są mniej zdecydowane tj. częściej niż w przypadku pozostałych udzielana jest odpowiedź umiarkowana „raczej się zgadzam” (43% w porównaniu do około 30% w przypadku pozostałych stwierdzeń dotyczących pomagania).

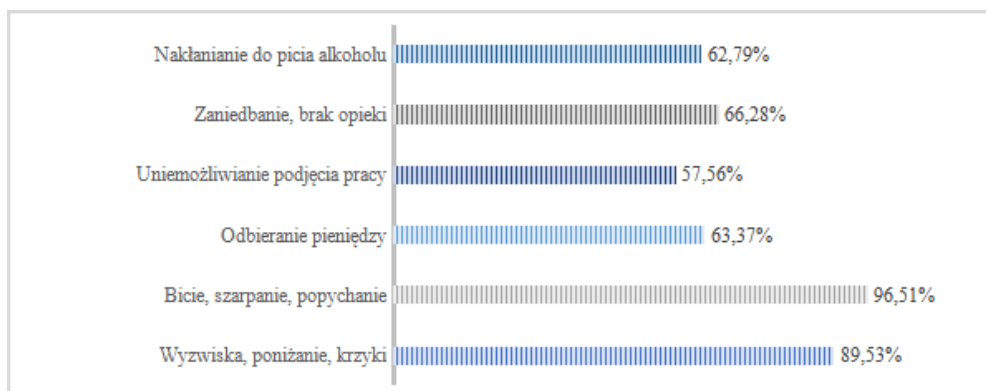
Tak jak pomaganie jest dla zdecydowanej większości badanych ważne, tak konsekwentnie zwolennicy niewtrącania się w sprawy rodzin dotkniętych przemocą są w mniejszości. Warto jednak zauważyć, że w tym przypadku ankietowanym trudniej jest wyrazić konkretne opinie i około 20% z nich wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”. Najwięcej jest osób, które uważają, że przez wtrącanie się można samemu mieć kłopoty (16%), poza tym nie wiadomo po czyjej stronie jest racja (15%), a też można zaszkodzić osobie pokrzywdzonej (13%). Jeszcze mniej jest tych, którzy są zdania, że nie należy się wtrącać, dopóki osoba doznająca przemocy w rodzinie nie poprosi o pomoc (10%) oraz że nie warto pomagać, bo osoby doznające przemocy i tak wrócą do sprawy (7%).

W 2020 roku Miasto Czeladź zleciło przeprowadzenie diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych zewnętrznej firmie. Wyniki przeprowadzonej analizy przedstawiają się następująco:

Zjawisko przemocy w środowisku lokalnym

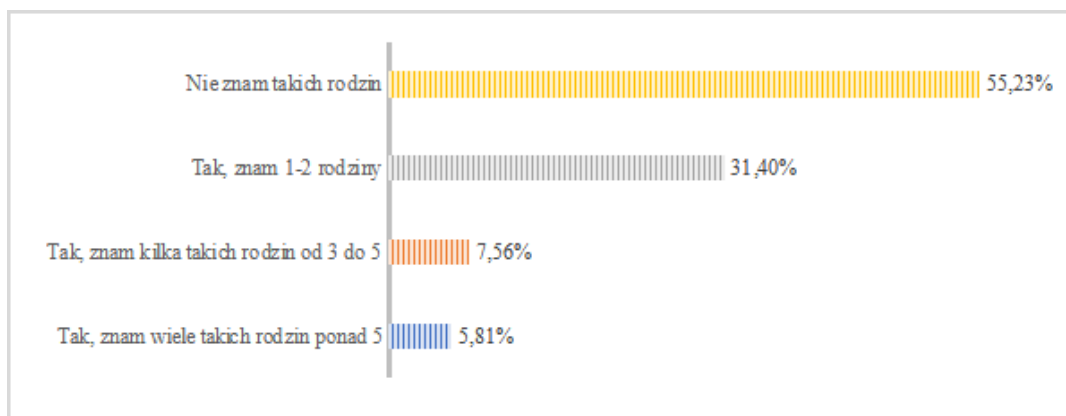
W ostatnich latach do publicznej wiadomości dociera wiele informacji na temat różnych form przemocy, zarówno domowej jak i w środowisku lokalnym. Badanie zjawiska przemocy, szczególnie domowej jest trudnym przedsięwzięciem, bowiem wymaga od respondenta podzielenia się bardzo

trudnymi, intymnymi osobistymi doświadczeniami. Przemoc traktują jako sytuację poniżającą, wstydlivą, stąd ogromne bariery przed przyznaniem się do tego typu incydentów. Badania CBOS dotyczące doświadczania zjawiska przemocy wśród Polaków pokazują, iż przemoc oraz inne formy agresji nie są czymś nadzwyczajnym w życiu Polaków, gdyż coraz częściej można zaobserwować tego typu incydenty na ulicy, w miejscach publicznych, w pracy, w szkole, środkach komunikacji miejskiej. W ankiecie poproszono badanych mieszkańców Czeladzi o wskazanie stwierdzeń, które według nich oznaczają przemoc w rodzinie. 96,51% badanych mieszkańców wskazało na przemoc fizyczną, czyli bicie, szarpanie i popychanie. Kolejno 89,53% wskazało na przemoc psychiczną tj. wyzwiska, poniżanie czy krzyki. 66,28% wskazało na zaniedbanie i brak opieki, a 63,37% na odbieranie pieniędzy. Dla 62,79% jest to nakłanianie do picia alkoholu, a dla 57,56% uniemożliwienie podjęcia pracy. Wykres poniżej przedstawia rozkład poszczególnych odpowiedzi respondentów. Każdy z ankietowanych mógł zaznaczyć dowolną liczbę odpowiedzi, stąd suma jest większa niż 100,00%.

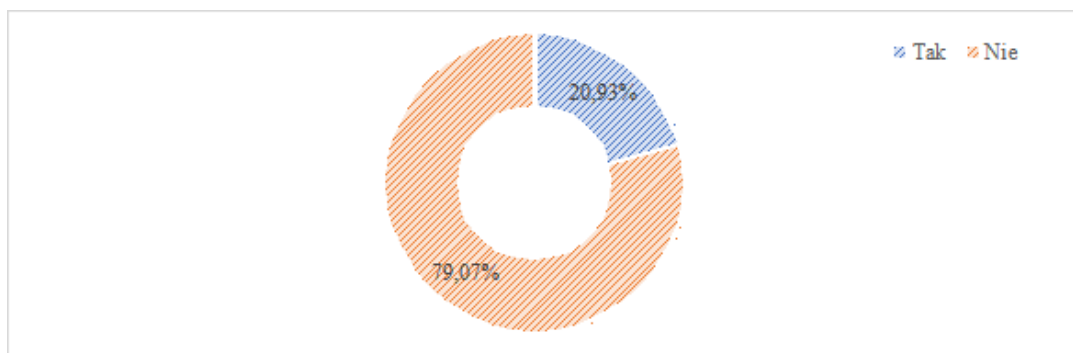
Wykres . Które z poniższych stwierdzeń oznaczają według Pana/Pani przemoc w rodzinie?

Badania przeprowadzone wśród mieszkańców Czeladzi pokazały, iż 44,77% z nich zna rodziny, w których stosowana jest przemoc. 31,40% przyznało, że zna 1-2 takie rodziny; 7,56% ankietowanych wskazało na przedział 3-5 rodzin, a 5,81% zadeklarowało, że w swoim otoczeniu zna więcej niż 5 rodzin dotkniętych problemem przemocy. Pozostałe 55,23% badanych zaprzeczyło posiadaniu takich znajomości.

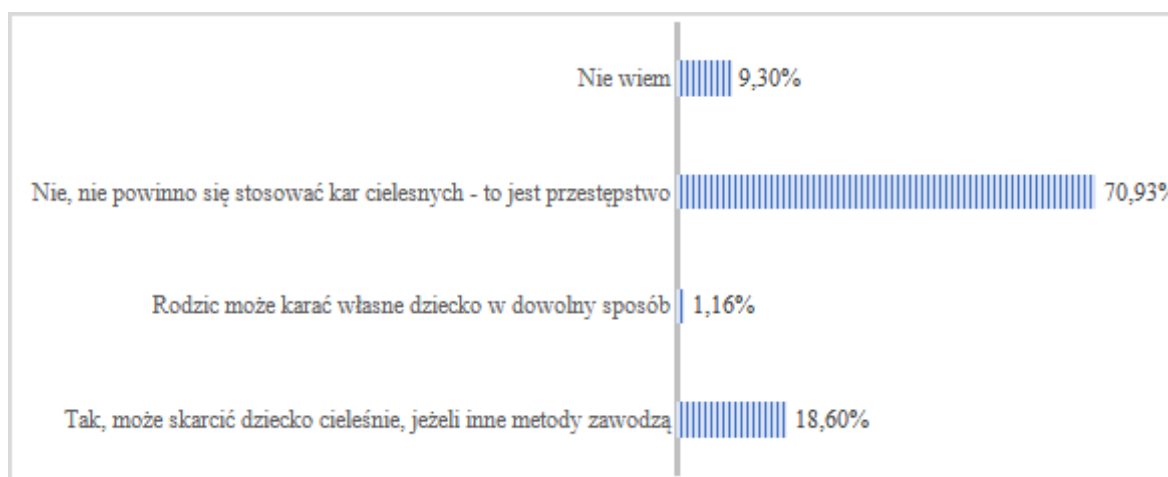
Wykres . Czy zna Pan/Pani rodziny, w których według Pana/Pani stosowana jest przemoc?

Respondenci zostali również zapytani czy kiedykolwiek sami doświadczili przemocy w rodzinie. Większość badanych tj. 79,07% zaprzeczyło by takie zdarzenia miały miejsce. Pozostałe 20,93% potwierdziło natomiast, że doświadczyło przemocy w rodzinie, a osobą stosującą przemoc był najczęściej ojciec, a w dalszej kolejności mąż, matka, syn, córka oraz narzeczony.

Wykres 3. Czy kiedykolwiek doświadczył/a Pan/Pani przemocy w rodzinie?

Jak wynika z pozyskanych danych, opinie mieszkańców na temat stosowania kar fizycznych i surowego traktowania dzieci są zróżnicowane. 70,93% badanych wyraziło zdanie, że tego typu kary zdecydowanie nie stanowią dobrej metody wychowawczej. Niemniej jednak 18,60% stwierdziło, że stosowanie kar cielesnych jest dopuszczalne w sytuacji kiedy inne metody zawodzą, a 1,16% było zdania, że rodzic może karać własne dziecko w dowolny sposób. Pozostałe 9,30% nie wyraziło swojego zdania w tym temacie.

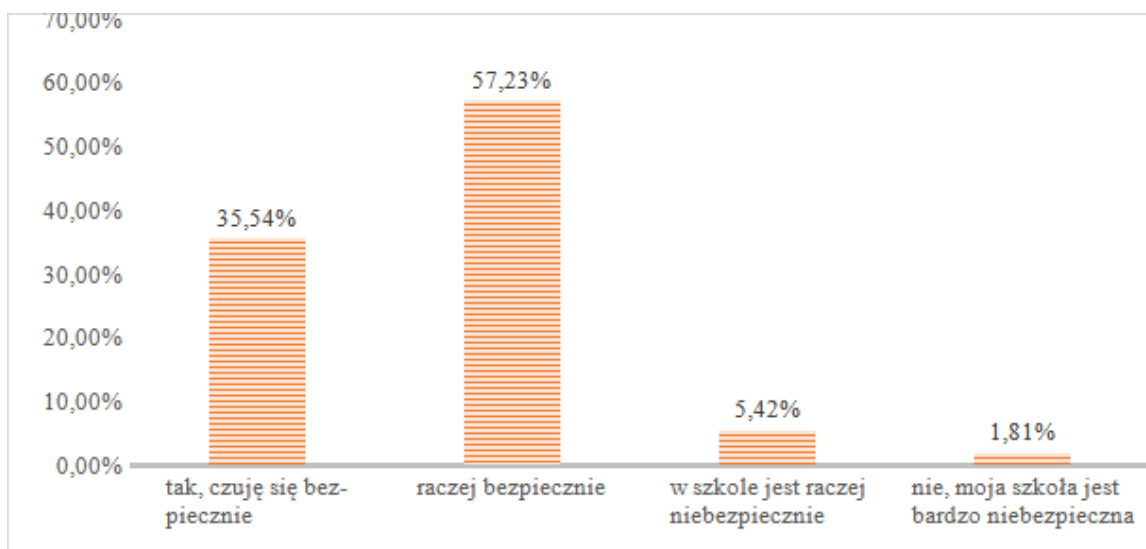

Wykres 4. Czy uważa Pan/Pani, że rodzic może uderzyć własne dziecko?

11,63% badanych potrafiło samodzielnie wskazać przynajmniej jeden podmiot, zajmujący się taką pomocą osobom doświadczającym przemocy i był to najczęściej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Interdyscyplinarny. Pozostałe 88,37% respondentów nie posiada wiedzy na temat instytucji, które pomagają osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

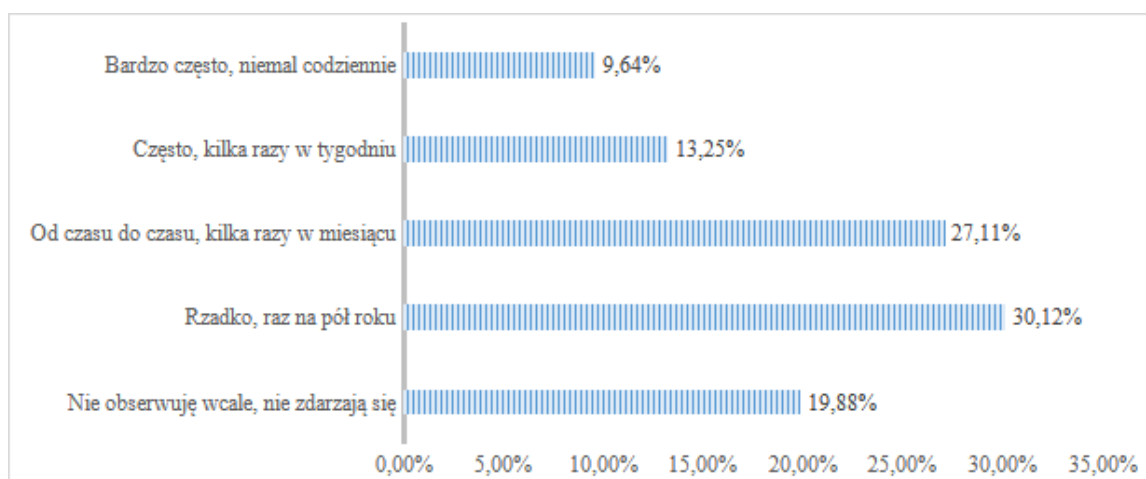
Problem przemocy i agresji w środowisku szkolnym oraz domowym – klasa V i VI

Noty uczniów w stosunku do poziomu bezpieczeństwa w szkole są wysokie. Zdecydowana większość badanych zadeklarowała, iż szkoła jest miejscem bezpiecznym. Jak wynika z analizy danych, 57,23% ankietowanych czuje się w szkole raczej bezpiecznie, a kolejne 35,54% stwierdziło, że zdecydowanie bezpiecznie. 5,42% badanych postrzega szkołę jako miejsce raczej niebezpieczne. Natomiast 3 badanych uczniów stwierdziło, że szkoła jest miejscem bardzo niebezpiecznym.

Wykres 5. Czy w swojej szkole czujesz się bezpiecznie?

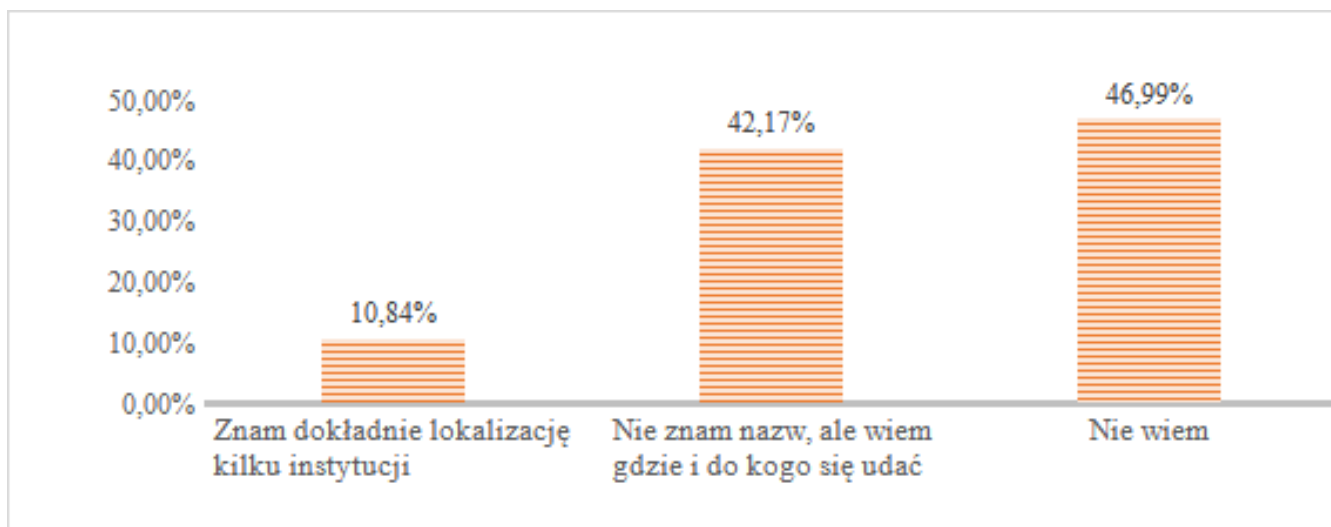
W ankietach zadano również pytanie jak często obserwują zjawiska przemocy w szkole. 30,12% uczniów klas V i VI z terenu Czeladzi przyznało, iż obserwuje tego typu zjawiska rzadko, raz na pół roku. 27,11% badanych zadeklarowało, że jest świadkiem przemocy wobec innych uczniów kilka razy w miesiącu. 13,25% przyznało, że zjawiska przemocy zdarzają się często, kilka razy w tygodniu, a 9,64% ankietowanych odpowiedziało, że takie zjawisko obserwuje bardzo często, niemal codziennie. Pozostałe 19,88% ankietowanych stwierdziło, że takie sytuacje w ogóle się nie zdarzają.

Wykres 6. Jak często obserwujesz zjawiska przemocy w szkole?

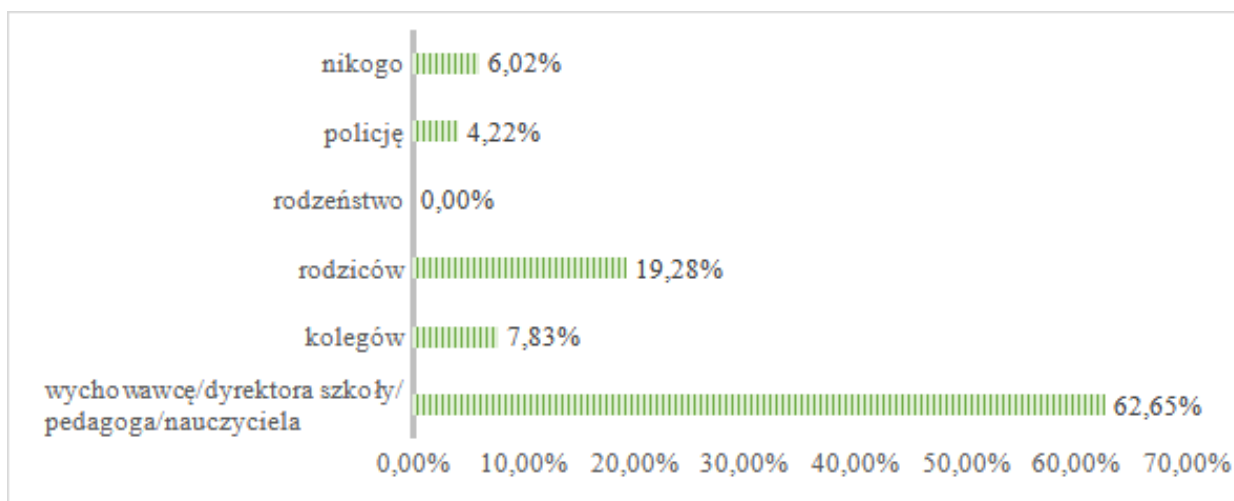
Uczniowie w ankiecie mieli również odnieść się, czy uważają, że byli kiedyś ofiarą jakiegoś rodzaju przemocy. Z badania wynika, że osobiście doświadczyło przemocy 23,49% uczniów, natomiast 76,51% zaprzeczyło. 15,38% badanych dziewcząt przyznało, iż osobiście doświadczyło przemocy, natomiast 84,62% zaprzeczyło. Wśród wszystkich badanych chłopców 30,68% przyznało, iż osobiście doświadczyło przemocy, natomiast 69,32% zaprzeczyło. Ponadto 29,52% ankietowanych przyznało, że są w szkole uczniowie, których się boją. Bycie ofiarą przemocy, jak i świadomość obecności w szkole osób, których się boimy, wpływa na nasze codzienne funkcjonowanie. Często prowadzi do zamykania się w sobie, wycofania, a nawet obwiniania, że to z nami jest coś nie tak, dlatego ktoś w stosunku do nas stosuje przemoc. Nauczyciele powinni kontrolować, aby zjawisko przemocy nie rozprzestrzeniło się, ale też starać się rozmawiać o przemocy z uczniami, którzy jej doświadczają. Jeśli chodzi o znajomość instytucji, które świadczą pomoc dla osób dotkniętych przemocą, 10,84% przyznało, że zna dokładną lokalizację kilku instytucji, które zajmują się niesieniem pomocy osobom pokrzywdzonym. 42,17% ankietowanych, zadeklarowało, że nie zna nazw takich instytucji, ale wie, gdzie i do kogo mogą udać się

po pomoc. Niepokojącym jest, iż pozostałe 46,99% uczniów nie zna w swoim środowisku instytucji, które zajmują się niesieniem pomocy osobom dotkniętym przemocą.

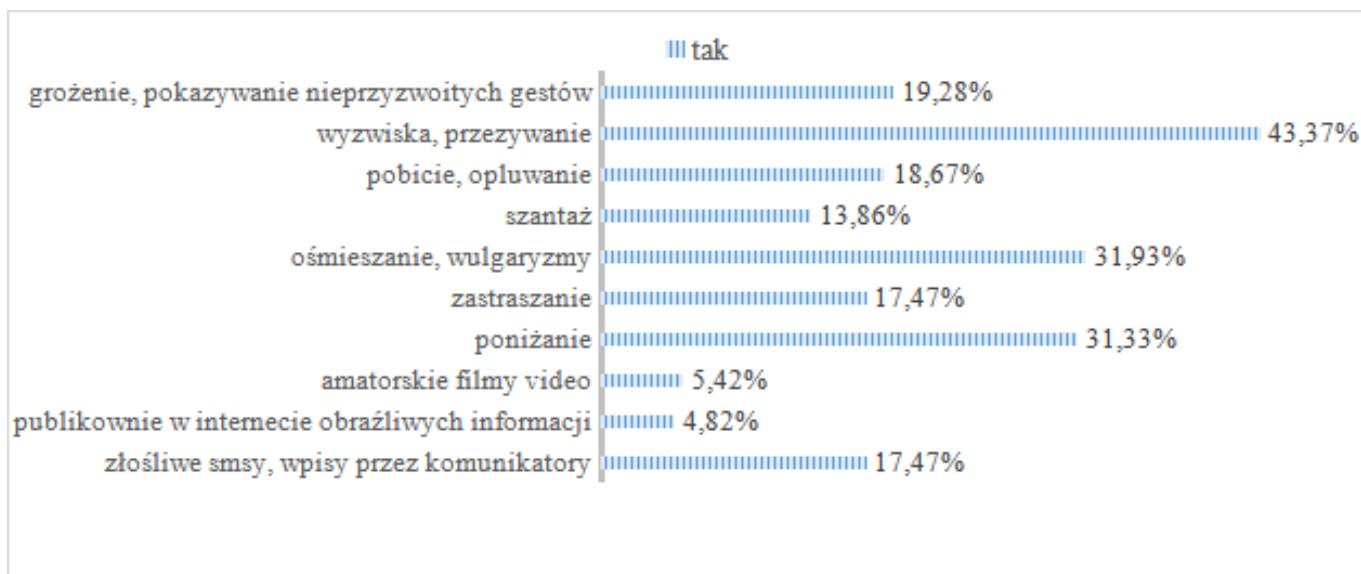
Wykres 7. Czy wiesz, jakie instytucje w Twoim środowisku zajmują się pomocą osobom dotkniętym przemocą?

Na pytanie kogo przede wszystkim uczniowie powiadomią, jeśli będą świadkiem lub ofiarą przemocy 62,65% uczniów odpowiedziało, że wychowawcę, dyrektora szkoły lub pedagoga. 19,28% zawiadomiłoby o takim fakcie rodziców. 7,83% uczniów w sytuacji zagrożenia przemocą szukałoby wsparcia wśród swoich kolegów. 4,22% wskazało na Policję, a pozostałe 6,02% przyznało, że nie powiedziałoby o takim fakcie nikomu. Uzyskany w tym pytaniu wynik jest bardzo pozytywny, gdyż świadczy o tym, iż uczniowie darzą zaufaniem swoich nauczycieli, pedagoga oraz dyrekcję i w sytuacji zagrożenia właśnie do nich zwrócą się z problemem. Dzięki temu grono pedagogiczne będzie w stanie szybko zareagować i wskazać takiej osobie najlepszą ścieżkę rozwiązania problemu.

Wykres 8. Kogo zawiadomisz, jeżeli będziesz świadkiem lub ofiarą przemocy?

W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o odpowiedź czy spotkali się osobiście z konkretnymi formami przemocy. Najwięcej badanych uczniów zetknęło się z wyzwiskami (43,37%). Kolejno 31,93% ankietowanych spotkało się ośmieszaniem i wulgaryzmami. Z poniżaniem zetknęło się 31,33% uczniów, a 19,28% miało do czynienia z grożeniem i pokazywaniem nieprzyzwoitych gestów. Pozostałe dane przedstawia poniższy wykres.

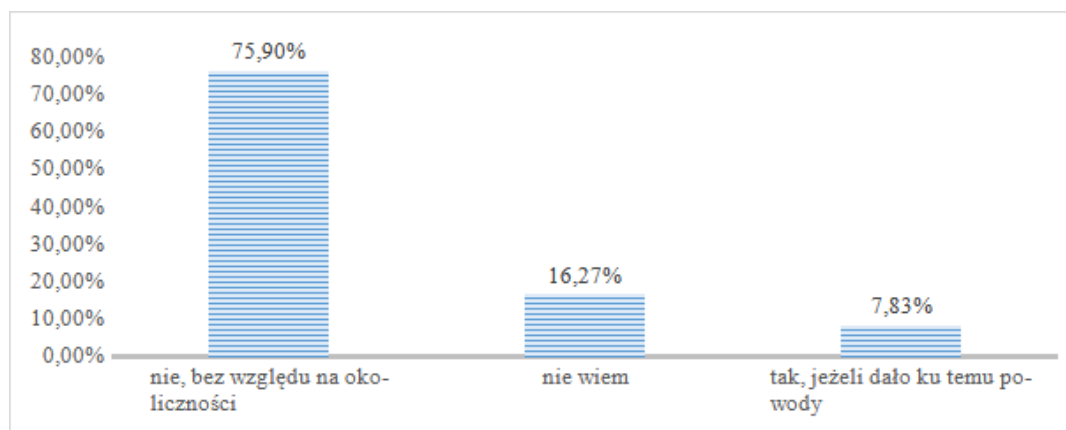

Wykres 9. Czy w stosunku do Ciebie miało miejsce któreś z powyższych zachowań przemocowych?

Uczniowie mieli udzielić odpowiedzi na pytanie, czy poza terenem szkoły również spotykają się z aktami przemocy. Wśród ankietowanych 19,88% przyznało, że spotyka się z przejawami przemocy poza szkołą, natomiast pozostałe 80,12% zaprzeczyło by takie sytuacje miały miejsce. Z przemocą poza szkołą częściej spotykają się chłopcy niż dziewczęta. 23,86% chłopców stwierdziło, że spotyka się z aktami przemocy poza szkołą, a 76,14% zaprzeczyło. Wśród dziewcząt odpowiedzi twierdzącej udzieliło 15,38% badanych, a przeczącej 84,62%.

Zapytano także, czy któryś z badanych uczniów brał czynny udział w akcie przemocy. Wśród respondentów znalazło się 15,66% badanych, którzy przyznali się do stosowania przemocy. Pozostali uczniowie tj. 84,34% odpowiedzieli, że nigdy nie brali udziału w czynnym akcie przemocy. Wśród wszystkich badanych dziewcząt, 7,69% stanowią dziewczęta deklarujące stosowanie przemocy. 92,31% dziewcząt w swoich odpowiedziach zaprzeczyło, aby kiedykolwiek stosowało przemoc. Wśród chłopców 22,73% przyznało się do stosowania przemocy, pozostali chłopcy zaprzeczyli. Warto zaznaczyć, iż chłopców biorących udział w czynnym akcie przemocy było ponad trzy razy więcej niż dziewcząt.

W ankiecie pojawiły się również pytania dotyczące oceny relacji i sposobów wychowywania rodziców w uznaniu badanych. Gdy zapytano badanych o to, czy rodzic ma prawo uderzyć swoje dziecko; 75,90% uczniów odpowiedziało, że rodzice nie mają prawa uderzyć swojego dziecka bez względu na okoliczności. W ocenie 7,83% mogą to zrobić, jeśli są ku temu powody. Pozostałe 16,27% uczniów nie umiało wyrazić swojej opinii na dany temat.

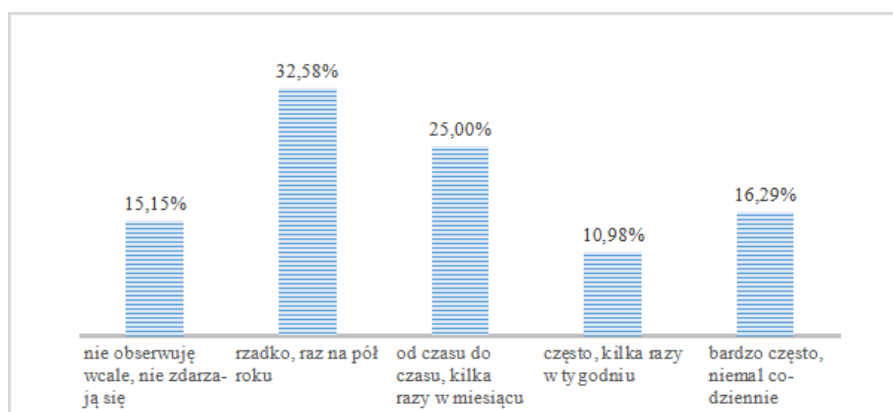
Wykres 10. Czy uważasz, że rodzice mają prawo uderzyć swoje dziecko?

Pytając uczniów o to, czy mogą porozmawiać na temat swoich problemów z rodzicami, większość z nich bo 62,05% odpowiedziało, że ma pełne zaufanie do swoich najbliższych. Była to odpowiedź najczęściej wskazywana zarówno przez dziewczęta (58,97%), jak i chłopców (64,77%). Kolejno 31,93% było zdania, iż czasem coś powie rodzicom, ale nie zawsze. 3,61% stanowili uczniowie, którzy raczej nie mówią o swoich problemach, natomiast pozostałe 2,41% stanowili ankietowani deklarujący, że nigdy nie mówią o swoich problemach. Następnie zapytano uczniów klas V i VI szkół podstawowych, czy w swoim domu czują się bezpiecznie. 98,19% uczniów odpowiedziało twierdząco na to pytanie, pozostałe 1,81% (3 osoby) przyznało, że w domu nie czuje się bezpiecznie.

Problem przemocy i agresji w środowisku szkolnym oraz domowym – klasa VII i VIII

Szkoła jest jednym ze źródeł przemocy i równocześnie znaczącym środowiskiem w życiu dziecka. Przez swoje intencjonalne oddziaływanie nie tylko stymuluje intelektualny rozwój ucznia, ale także wspiera kształcenie cech jego osobowości. Bardzo ważną rolę w tym procesie odgrywa klimat oraz relacje interpersonalne dziecka zarówno z nauczycielami jak i z uczniami. Jest to równocześnie obszar, na którym młody człowiek styka się z przemocą i tę przemoc odczuwa.

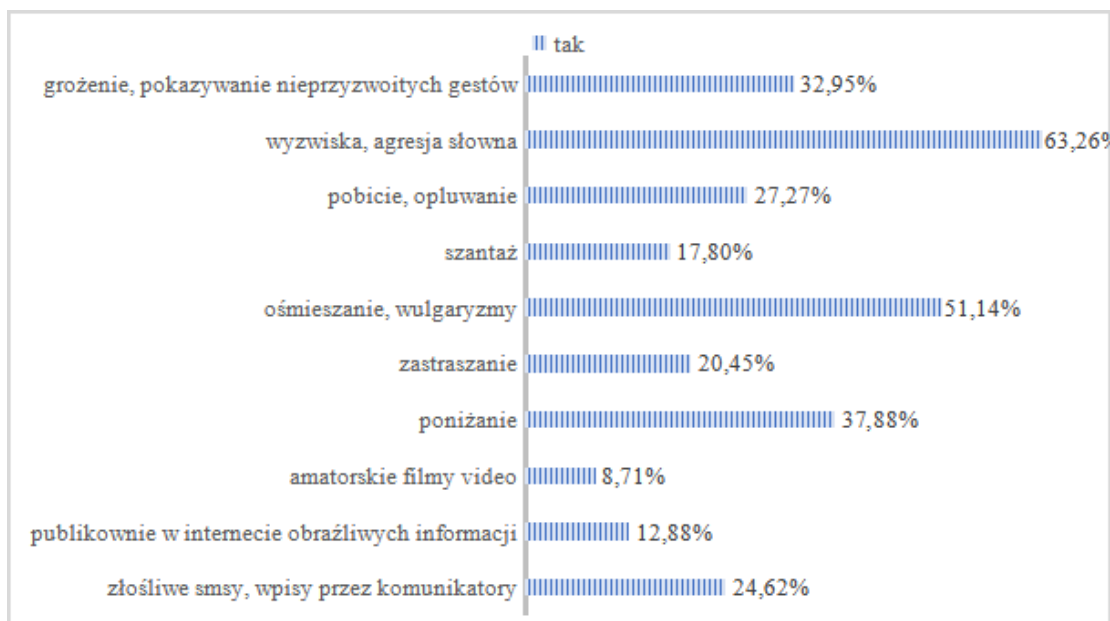
Na początku tej części badania zapytano uczniów klas VII i VIII, czy zdarza im się obserwować w szkole zjawiska przemocy rówieśniczej. Uczniowie deklarowali najczęściej, że takie zjawiska można zaobserwować w szkole rzadko, raz na pół roku, taką odpowiedź wybrało 32,58% ankietowanych. Kolejno 25,00% stwierdziło, że takie sytuacje zdarzają się kilka razy w miesiącu. 16,29% stwierdziło, że zjawiska przemocy występują w szkole bardzo często, niemal codziennie, a 10,98% przyznało, że było świadkiem przemocy wobec innych uczniów kilka razy w tygodniu. Pozostałe 15,15% młodych ludzi odpowiedziało, iż w szkole takie przypadki w ogóle się nie zdarzają.

Wykres 11. Jak często obserwujesz zjawisko przemocy w szkole?

Jak wynika z badań, 35,61% uczniów osobiście doświadczyło przemocy. Uwzględniając płeć respondenta, takie sytuacje potwierdziło 30,77% badanych dziewcząt i 40,30% chłopców. Ponadto 22,73% ankietowanych przyznało, że są w szkole uczniowie, których się boją. W grupie tej znalazło się 22,31% ogółu dziewcząt oraz 23,13% chłopców.

W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o odpowiedź, czy spotkali się osobiście z konkretnymi formami przemocy. Najwięcej badanych uczniów zetknęło się z wyzwiskami, bo aż 63,26%. Następnie 51,14% ankietowanych spotkało się ośmieszaniem i wulgaryzmami. Z poniżaniem zetknęło się 37,88% uczniów. Pozostałe dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres 12. Czy wobec Ciebie stosowana była któraś z podanych niżej form przemocy?

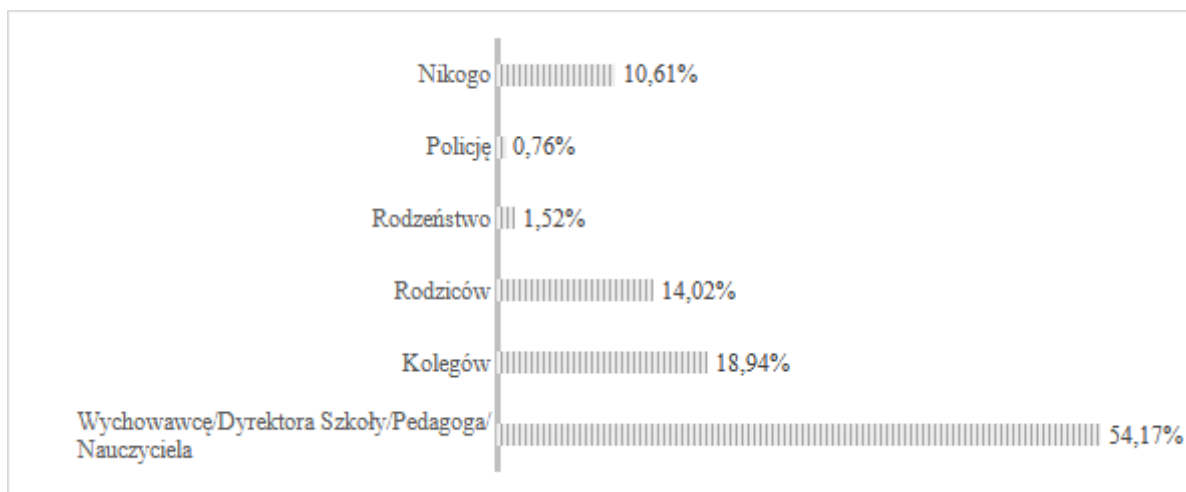
Poproszono uczniów o odpowiedź, czy poza terenem szkoły również spotykają się z aktami przemocy. Wśród ankietowanych, 32,58% przyznało, że spotyka się z przejawami przemocy poza szkołą. Pozostałe 67,42% badanych stwierdziło, że poza murami szkoły takie sytuacje nie występują. Wśród dziewcząt 28,46% badanych stwierdziło, że spotkano się z aktem przemocy poza szkołą, pozostałe 71,54% zaprzeczyło. 36,57% chłopców potwierdziło, że mieli styczność z przemocą poza szkołą, pozostali chłopcy zaprzeczyli.

Następnie zapytano uczniów, czy kiedykolwiek brali czynny udział w akcie przemocy. W grupie respondentów, 24,62% przyznało się do uczestniczenia w akcie przemocy pozostali uczniowie tj. 75,38% odpowiedzieli, że nigdy nie brali czynnego udziału w akcie przemocy. 16,15% badanych dziewcząt przyznało się do bycia sprawcą przemocy, pozostałe 83,85% zaprzeczyło, aby taka sytuacja kiedykolwiek miała miejsce. Wśród chłopców 32,84% przyznało się do stosowania przemocy, pozostałe 67,16% badanych zaprzeczyło.

Czy poza terenem szkoły spotykasz się z aktami przemocy?	Tak	Nie
	32,58%	67,42%
Czy uczestniczyłeś w czynnym akcie przemocy?	Tak	Nie
	24,62%	75,38%

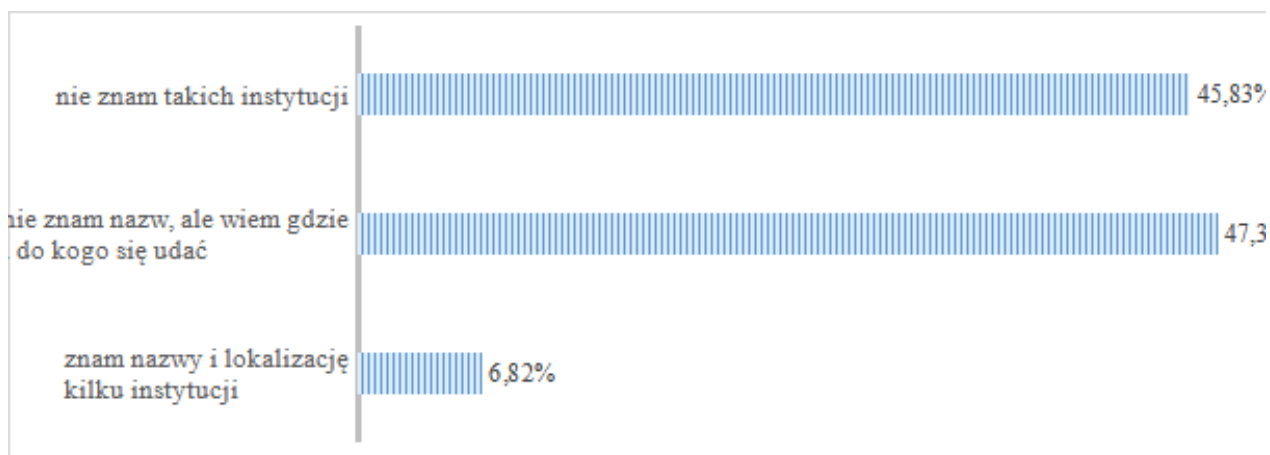
Tabela 1 Akty przemocy wśród uczniów klas VII i VIII

pozytywnym jest, iż badana młodzież w zdecydowanej większości darzy dużym zaufaniem swoje grono pedagogiczne i to właśnie ich wskazuje, jako osoby pierwszego kontaktu w sytuacji zetknięcia się ze zjawiskiem przemocy. Taką odpowiedź wskazało 54,17% respondentów. Kolejno 14,02% w sytuacji zagrożenia przemocą szukałoby wsparcia wśród rodziców, a 18,94% zawiadomiłoby o takim fakcie kolegów. 1,52% wskazało na rodzinstwo, a 0,76% powiadomiłoby Policję. Pozostałe 10,61% nie powiedziałoby nikomu o takiej sytuacji.

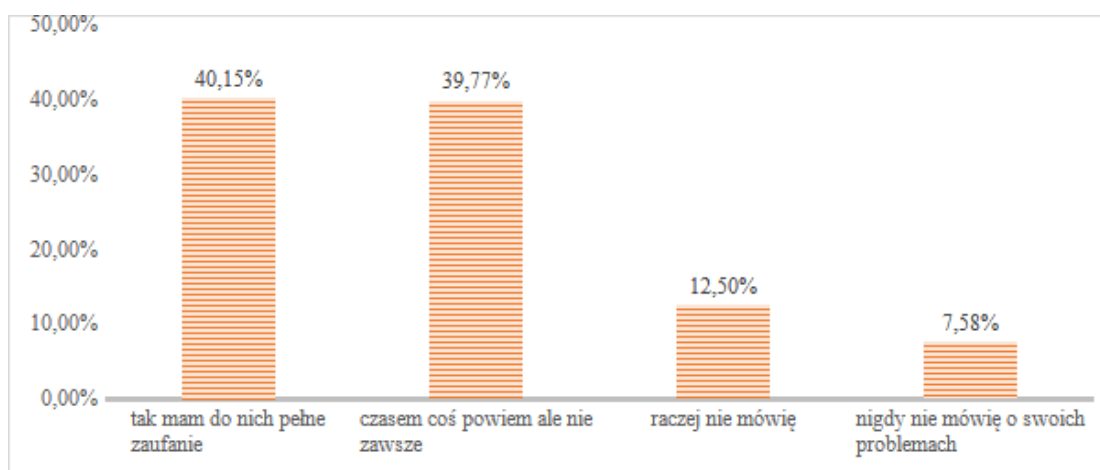
Wykres 13. Kogo zawiadomisz, jeżeli będziesz świadkiem lub ofiarą przemocy?

Zapytano także badanych o instytucje, które zajmują się pomocą osobom dotkniętym przemocą. 6,82% ankietowanych zadeklarowało, że zna nazwy oraz dokładną lokalizację kilku instytucji, które zajmują się niesieniem pomocy osobom doświadczającym przemocy. 47,35% badanych przyznało, że nie zna nazw takich instytucji, ale wie gdzie i do kogo udać się po pomoc. Niepokojącym jest fakt, iż 45,83% stanowią uczniowie, którzy nie znają w swoim środowisku żadnych instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom, wobec których stosowana jest przemoc.

Wykres 12. Czy wiesz, jakie instytucje w Twoim środowisku mogą pomóc osobom, które doświadczają przemocy?

Idąc dalej, zapytano uczniów o to, czy mogą porozmawiać na temat swoich problemów z rodzicami, 40,15% przyznało, że ma do nich pełne zaufanie. Kolejno 39,77% uczniów odpowiedziało, że podejmują takie rozmowy z rodzicami, jednak nie zawsze o wszystkim im mówią. 12,50% stanowili uczniowie deklarujący, że raczej nie mówią o swoich problemach, a pozostałe 7,58% to osoby, które o przemocy i problemach nie rozmawiają.

Wykres 13. Czy uważasz, że możesz porozmawiać z rodzicami na temat swoich problemów?

Z przeprowadzonych badań wynika również, że uczniowie najczęściej czują się bezpiecznie w swoim domu. Taką odpowiedź wskazało 91,67% ankietowanych, podczas gdy 8,33% odpowiedziało przecząco na to pytanie.

79,17% uczniów wyraziło zdanie, że rodzice nie mają prawa uderzyć swojego dziecka bez względu na okoliczności. W ocenie 10,98% mogą to zrobić, jeśli są ku temu powody. Pozostałe 9,85% uczniów nie wiedziało jak odpowiedzieć na tak postawione pytanie.

DZIAŁ V.

CELE PROGRAMU

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie gminy Czeladź.

Z powyższego celu głównego wynikają cele szczegółowe:

- 1) zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 3) zwiększenie skuteczności oddziaływań, realizowanych przez gminę, wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 4) zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Dążąc do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, aby zrealizować cele zawarte w Programie, określone zostały obszary oraz kierunki działań Programu:

- a) profilaktyka i edukacja społeczna - obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie;
- b) ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- c) oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc;
- d) podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Każde z działań we wskazanych w dalszej części Programu obszarach zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Opisano również wskaźniki monitorowania działań.

DZIAŁ VI.

ADRESACI PROGRAMU, ZAŁOŻENIA I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie, uwzględniając konteksty społeczne badanego problemu, pozwoliła sformułować cele Programu: ogólny i szczegółowe. Cele szczegółowe realizowane będą za pomocą wyznaczonych zadań.

Cele Programu służą stworzeniu sprawnego systemu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ważną intencją Programu jest również dążenie do integracji i aktywizacji specjalistów i instytucji w obrębie poszczególnych zadań Programu dla wypracowania stałego modelu współpracy środowisk wsparcia społecznego.

Adresaci Programu:

- mieszkańcy Czeladzi,
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie: współmałżonkowie, partnerzy, dzieci i młodzież, grupy zależne (osoby starsze i niepełnosprawne),
- sprawcy przemocy w rodzinie,
- osoby, instytucje, podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego,
- świadkowie przemocy w rodzinie.

W realizację Programu włączone zostaną instytucje i organizacje sieci wsparcia społecznego, co umożliwi szeroką promocję zadań Programu, optymalizację oddziaływań profilaktycznych oraz wypracowanie efektywnego modelu wsparcia osób doświadczających przemocy.

Główne założenia Programu:

- 1) Wypracowanie standardu współpracy służb na rzecz pomocy dziecku i rodzinie doznającej przemocy w rodzinie.
- 2) Tworzenie standardów dla pracy metodą grup roboczych.
- 3) Podwyższenie kwalifikacji i umiejętności osób zawodowo działających w obszarze przemocy wobec rodzin i dzieci przez profesjonalizację oferty wsparcia (w tym: konsultacje, superwizje) na rzecz ofiar przemocy.
- 4) Realizowanie działań promocyjno – informacyjnych wśród mieszkańców na temat problemów związanych z przemocą w rodzinie.
- 5) Zwiększanie liczby osób profesjonalnie działających w zakresie przeciwdziałania przemocy.
- 6) Monitorowanie zjawiska przemocy u rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty.
- 7) Prowadzenie kampanii medialnej stale propagującej idee Programu.
- 8) Budowanie sieci specjalistycznego wsparcia polegającego na współpracy międzyinstytucjonalnej.
- 9) Udostępnienie wiedzy z zakresu regulacji prawnych dotyczących wzajemnych zadań i uprawnień wśród przedstawicieli poszczególnych resortów, służb, instytucji, placówek.
- 10) Promowanie i wdrażanie innowacyjnych sposobów i metod przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

DZIAŁ VII.
ZADANIA PROGRAMU
Oddział 1.
Profilaktyka i edukacja społeczna

Cel: Działania promocyjne w środowiskach lokalnych na rzecz podnoszenia wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Lp	KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJE DZIAŁAŃ	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1.	Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy w rodzinie	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy	Wydział Edukacji i Polityki Społecznej	2025	Liczba opracowanych diagnoz
2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy w rodzinie	Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu promowanie i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie Rozpowszechnianie informacji w postaci ulotek, broszur, plakatów i folderów Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców oraz rodzeństwa w rodzinach zagrożonych przemocą Działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców oraz rodzeństwa w rodzinach dotkniętych przemocą Włączanie treści informacji o zagrożeniach płynących z przemocy w rodzinie do treści szkolnych programów profilaktycznych	Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z mediami oraz organizacjami pozarządowymi Wydział Edukacji i Polityki Społecznej placówki oświatowe MOPS	2021-2025	Liczba lokalnych kampanii społecznych Liczba wyprodukowanych informatorów, ulotek itp. na temat miejsc i form udzielania pomocy Liczba rozdanych informatorów, ulotek itp
3.	Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych	Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które: - obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiające jej stosowanie, - opisują mechanizmy przemocy w rodzinie oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania, - promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę, - promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym ochronę i pomoc dla osób doświadczających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc	MOPS organizacje pozarządowe Wydział Edukacji i Polityki Społecznej	2021-2025	Liczba opracowanych programów Liczba zrealizowanych programów Liczba uczestników programów

Oddział 2.
Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Cel: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Lp	KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJE DZIAŁAŃ	ODPOWIEDZIALN I	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. 1	Zwiększanie dostępności do podstawowych elementów wsparcia na etapie interwencji	Poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym: - miejsc wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	MOPS Wydział Edukacji i Polityki Społecznej organizacje pozarządowe	2021-2025	Liczba utworzonych miejsc w danym roku Zakres i rodzaj świadczonych usług Liczba osób korzystających z oferty placówek
		Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Wydział Edukacji i Polityki Społecznej Zespół Interdyscyplinarny Punkt Informacyjny – Konsultacyjny PZZOZ	2021-2025	Liczba zleczanych lub wspólnie realizowanych projektów
2. 2	Zapewnienie wsparcia informacyjnego, osobom doświadczającym przemoc	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Zespół Interdyscyplinarny MOPS we współpracy z mediami oraz organizacjami pozarządowymi	2021-2025	Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych
		Rozpowszechnianie informacji o istniejących placówkach i instytucjach udzielających m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej .	Wydział Edukacji i Polityki Społecznej MOPS Zespół Interdyscyplinarny przy współpracy z mediami i organizacjami pozarządowymi	2021-2025	Liczba lokalnych kampanii społecznych Liczba wyprodukowanych informatorów, ulotek itp. na temat miejsc i form udzielania pomocy
3. 3	Zapewnienie wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i prawnego osobom doświadczającym przemoc	Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	MOPS, organizacje pozarządowe Wydział Edukacji i Polityki Społecznej	2021-2025	Liczba opracowanych programów Liczba zrealizowanych programów Liczba uczestników programów
		Realizowanie przez instytucje publiczne i niepubliczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego	MOPS we współpracy z organizacjami pozarządowymi Zespół Interdyscyplinarny Punkt Informacyjny - Konsultacyjny	2021-2025	Liczba osób objętych pomocą
		Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia	MOPS	2021-2025	Liczba osób, którym zapewniono miejsca w ośrodku
		Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów: zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w	MOPS we współpracy z organizacjami pozarządowymi Wydział Edukacji	2021-2025	Liczba lokalnych telefonów: zaufania, interwencyjnych, informacyjnych Czas dostępności

		rodzinie	i Polityki Społecznej Zespół Interdyscyplinarny Punkt Informacyjno - Konsultacyjny		telefonu Liczba rozmów i interwencji
		Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w rodzinie poprzez udzielenie wsparcia psychologicznego i prawnego poprzez motywowanie rodziców do objęcia dzieci specjalistyczną pomocą	MOPS Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z organizacjami pozarządowymi	2021-2025	Liczba dzieci objętych wsparciem
		Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	Organizacje pozarządowe	2021-2025	Liczba programów terapeutycznych Liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym Liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne Liczba grup terapeutycznych Liczba grup wsparcia

Oddział 3.

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Cel: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Lp	KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJE DZIAŁAŃ	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
	Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowanie zasad współpracy	Ewidencjonowanie podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie, a w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne	Zespół interdyscyplinarny	2021-2025	Corocznie aktualizowana baza teled adresowa Liczba informatorów zawierających dane teled adresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych
	Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań	Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Zespół interdyscyplinarny we współpracy z mediami oraz organizacjami pozarządowymi	2021-2025	Liczba programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie Liczba uczestników Liczba osób, które ukończyły programy

Oddział 4.

Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Cel: podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększanie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	KIERUNEK DZIAŁAŃ	RODZAJE DZIAŁAŃ	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1.	Zwiększenie poziomu gotowości specjalistów wsparcia do podejmowania efektywnych działań w pracy z rodziną doświadczającą przemoc	Organizowanie szkoleń/ konferencji/ warsztatów/ seminariów tematycznych dla osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Uruchomienie przez zespół interdyscyplinarny dostępu do własnych zasobów merytorycznych. Podnoszenie wiedzy służb wsparcia w obszarach zdefiniowanych jako słabe strony służb wsparcia (nadużycia seksualne). Umożliwienie dostępu do superwizji, coachingu, grup wsparcia.	Zespół interdyscyplinarny Wydział Edukacji i Polityki Społecznej MOPS	2021-2025	Liczba zrealizowanych szkoleń/konferencji/ warsztatów /seminariów Liczba uczestników szkoleń/konferencji/ warsztatów/ seminariów

DZIAŁ VIII.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU ORAZ ZASADY FINANSOWANIA

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą poprzez:

- 1) Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2) Podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:
 - a) zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
 - b) zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy,
 - c) rozpowszechnienie wśród społeczności lokalnej informacji o placówkach i instytucjach udzielających wsparcia osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy w rodzinie.
- 3) Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą, w tym:
 - a) udzielenie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie,
 - b) zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemoc, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
 - c) zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
- 4) Podniesienie jakości udzielanej pomocy, w tym:
 - a) podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - b) zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - c) wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 5) Zacieśnienie systemu współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

DZIAŁ IX.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- 1) Działania zawarte w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie finansowane będą ze środków własnych gminy oraz z dotacji celowych i środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł (w tym ze środków Unii Europejskiej oraz środków budżetu państwa).
- 2) Działania określone w niniejszym Programie realizuje Zespół interdyscyplinarny we współpracy z jednostkami rządowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi.
- 3) Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie analizy sprawozdań z wykonania zadań, w tym – osiągniętych efektów.
- 4) Naczelnik Wydziału Edukacji i Polityki Społecznej składa sprawozdanie z realizacji działań programowych Burmistrzowi Miasta do końca I kwartału za rok poprzedni.
- 5) Burmistrz Miasta składa sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Radzie Miejskiej raz w roku.

UZASADNIENIE

Podstawą do podjęcia działań związanych z tworzeniem nowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Czeladź na lata 2021 - 2025 jest zakończenie okresu obowiązywania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Czeladź na lata 2016 - 2020.

Przedłożony Program zakłada prowadzenie działań profilaktycznych i ochronnych oraz doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy. Głównym celem programu jest poprawa i ujednoczenie sposobu postępowania instytucjonalnego wobec zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie zakresu i efektywności współpracy instytucji działających na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie. Oczekuje się, że wykonanie programu przyczyni się do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia skali problemu przemocy w rodzinie.

Biorąc powyższe pod uwagę zasadne jest uchwalenie niniejszej uchwały.